ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

_____ Հայոց լեզվի և գրականության ___
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Բաբուռյան Հ. Ռ. /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № ____2____

«__12__» __սեպտեմբեր__ 2023 թ.

_ ՀԼԳ/բ-031 «Հայոց լեզու և գրականություն – 1» ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 023102.00.6 Օտար լեզու և գրականություն
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 023102.01.6 Ռուսաց լեզու և գրականություն
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ _____բանասիրության բակալավր_____
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ ___ Հայոց լեզվի և գրականության ____
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ _____ հեռակա_____
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ առկա ____*1-ին կուրս, 1-ին կիսամյակ*_____
հեռակա ___*1-ին կուրս, 1-ին կիսամյակ*____

Դասախոս՝ ՀԼԳ ամբիոնի դոցենտ Դավիթ Գյուլզատյան
/անուն, ազգանուն/

Էլ.հասցե՝ davitgiulzadyan@gmail.com

Վանաձոր – 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը.
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
    - 12.1. Գործնական պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
    - 12.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. Գնահատում
    - 14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
    - 14.2. Գնահատման չափանիշներ
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. **Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում.**

«Հայոց լեզու և գրականություն – 1» դասընթացը օտար լեզուների՝ համալսարանական ծրագրով մասնագետների պատրաստման ընթացքում ինչ-որ առումով նույնպես մասնագիտական առարկա է, քանի որ բանասիրական հոսքում մասնագիտական է յուրաքանչյուր լեզվական առարկա: Մյուս կողմից, հարկ է նկատի առնել, որ օտար լեզվի և գրականության մասնագետները նաև մեր հնարավոր թարգմանիչներն են, իսկ որակյալ թարգմանական արտադրանք ունենալու համար անհրաժեշտ է հայերենի տեսական գիտելիքների և գործնական հմտության ապահովում:

2. **Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.**

2.1. Դասընթացի նպատակն է՝

- ապահովել հայոց լեզվի տեսական իմացություն,
- ապահովել հայոց լեզվից գործնական հմտություն:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝.

- Մատուցել գրական արևելահայերենի տեսական նյութը՝ բացահայտելով բոլոր մակարդակների լեզվական օրինաչափությունները:
- Տեսական նյութն իրացնել գործնական առաջադրանքներով:
- Հիմքեր ստեղծել օտտար լեզվից հայերեն թարգմանելու համար՝ կատարելով թարգմանական վարժություններ:

3. **Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները.**

Ակնկալվում է հայոց լեզվի դպրոցական ծրագրային նյութի քաջիմացություն:

4. **Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը և /կամ կոմպետենցիաները.**

«Հայոց լեզու և գրականություն – 1» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. Գրական արևելահայերենի կառուցվածքային բոլոր մակարդնակներն ընդգրկող տեսական նյութի յուրացում:
2. Գական հայերենին գործնականորեն տիրապետելու կարողություն:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

<u>Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ</u>

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

<u>ԳԿ1</u> վերլուծելու և համադրելու ունակություն,
<u>ԳԿ9</u> խնդիրների լուծում,
<u>ԳԿ10</u> որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն:

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետել ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանալ մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները:

5. **Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների.**

«Հայոց լեզու և գրականություն – 1» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքները և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել իր մասնագիտական գործունեության ընթացքում՝ թե՛ գրասենյակային-փաստաթղթային միջավայրում՝ սկսած ինքնակենսագրության/CV-ի ձևակերպումից, թե՛ թարգմանություն կամ դասավանդում իրականացնելիս: Հայերենի տեսության պատշաճ իմացությունը, ինչպես նաև գրագետ խոսքի հմտությունները, ինչ խոսք, կարող են օգտակար լինել նաև հնարավոր երկլեզու գիտահետազոտական աշխատանքներ կատարելիս ու այդ արդյունքները հայերեն ձևակերպելիս՝ լինի դա մագիստրական ատենախոսություն թե պարզապես հոդված:

6. **Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը**

Չափանիշ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	**2 կրեդիտ/60 ժամ**

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ
Դասախոսություն	–
Գործնական աշխատանք	8
Սեմինար պարապմունք	–
Լաբորատոր աշխատանք	–
Ինքնուրույն աշխատանք	52
Ընդամենը	60
Ստուգման ձևը	ստուգարք

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u> .

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:
  Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[1]՝
  - <u>Ռեֆերատ</u> – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - <u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u> – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
  - <u>Զեկույց</u> – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
  - <u>Տեսաշար/տեսանյութ</u> – ինքնուրույնի թեմաներից որևէ մեկի ներկայացումը տեսաշարի կամ ձայնագիր մեկնաբանություններով ուղեկցվող տեսանյութի ձևով:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝** անհատական աշխատանք, խմբային աշխատանք, իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, անհատական հարցում, ֆրոնտալ հարցում, գրքի, ուսանողի ելույթի վրա:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝** բացատրված նյութի, հանձնարարված տեսական գրականության յուրացում, գրավոր տեքստերի կազմում, վարժությունների կատարում, խմբագրում, համր բնագրերի կետադրում, ինքնուրույն աշխատանքների կատարում:

[1] Առանձնացված են միայն սույն դասընթացին համապատասխանողները: Նշված տեսակներից յուրաքանչյուրի հաջող վերջնարդյունքները կարող են հանգեցնել ինքնուրույն աշխատանքի լավագույն դրսևորման՝ **գիտական հոդվածի**՝ առանձին կամ դասախոսի հետ համահեղինակությամբ:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների.

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Հայերենը՝ որպես լեզու. կարգավիճակը և զարգացման փուլերը: Հայերենի հնչյունային համակարգը: Երկբարբառներ: Հնչյունափոխություն: Տողադարձ: Ուղղաբանություն՝ ողղախոսություն, ուղղագրություն: Վանկ և վանկակազմ			2		7
2.	Բառագիտություն: Բառակազմություն, իմաստաբանություն և իմաստափոխություն			2		10
4.	Խոսքի մասերի դասակարգման սկզբունքները: Գոյական. քերականական կարգերը			2		10
5.	Ածական, թվական, դերանուն, մակբայ, կապ, շաղկապ, վերաբերական, ձայնարկություն			2		25
ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝				8		52

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Աբրահամյան Ս., Հայերենի կետադրություն	2002
2.	Աղայան Է., Ընդհանուր և հայկական բառագիտություն	1984
3.	Աղայան Է., Լեզվաբանության հիմունքներ	1987
4.	Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու. Ձևաբանություն	1983
5.	Գալստյան Հ., Ճիշտը և սխալը: Բառագործածության, բառաձևի և կապակցական	2019

	սխալները հայերենում	
6.	Ջահուկյան Գ., «Ժամանակից հայոց լեզվի իմաստաբանություն և բառակազմություն	1989
7.	Սուքիասյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու	1982
Լրացուցիչ գրականություն (ԼԳ)		
1.	Նշված թեմաներից ցանկացած ուսումնական կամ գիտական գրականություն	Էական չէ
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	http://nayiri.com/dictionaries.jsp?l=hy_LB	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Գործնական պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն
1.	Հայերենը՝ որպես լեզու. կարգավիճակը և զարգացման փուլերը: Հայերենի հնչյունային համակարգը: Երկբարբառներ: Հնչյունափոխություն: Տողադարձ: Ուղղաբանություն՝ ողղախոսություն, ուղղագրություն: Վանկ և վանկակազմ	Հայերենը որպես լեզու. ծագումը, պատմական փուլերը, ցեղակցությունը, կարգավիճակը: Ձայնավորների դասակարգումը: Բաղաձայնների դասակարգումը: Երկբարբառները: Վարժություններ հնչյունափոխությունից: Ձայնավորների, բաղաձայնների և երկբարբառների	2	Բանավոր/գրավոր	ՊԳ 3, 7

		ուղղագրությունը:			
2.	Բառագիտություն: Բառակազմություն, իմաստաբանություն և իմաստափոխություն	Բառի սահմանումը: Բաղադրական հմքեր	2	Բանավոր/գրավոր Դասի 2-րդ 40ր-ին՝ գրավոր աշխատանք՝ մեկտեղված ընթացիկ ստուգարք 1-ին և գործնականի հարցում 1-ին	ՊԳ 1, 6
3.	Խոսքի մասերի դասակարգման սկզբունքները: Գոյական. քերականական կարգերը	Խոսքի մասերի դասակարգումները: Գոյականի ընդհանուր բնաթագրումը, իմաստային քեր. խմբերը, քերականական կարգերը: Ձևաբանական վերլուծություններ:	2	Բանավոր/գրավոր	ՊԳ 4
4.	Ածական, թվական, դերանուն, մակբայ, կապ, շաղկապ, վերաբերական, ձայնարկություն	Ածական, թվական, դերանուն, մակբայ, կապ, շաղկապ, վերաբերական, ձայնարկություն խոսքի մասերի ընդհանուր բնութագրումը և քերականական կարգերը/առանձնահատկությունները: Ձևաբանական վերլուծություններ:	2	Բանավոր/գրավոր Դասի 2-րդ 40ր-ին՝ գրավոր աշխատանք՝ մեկտեղված ընթացիկ ստուգարք 2-րդ և գործնականի հարցում 2-րդ	ՊԳ 4

12.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն
1.	Հայերենի և մասնագիտական օտար լեզվի հնչյունական համակարգի համեմատություն	Ա) Հայերենի և օտար լեզվի ձայնավորների համակարգերը Բ) Հայերենի և օտար լեզվի բաղաձայնների համակարգերը Գ) Հայերենի և օտար լեզվի երկբարբառների համակարգերը	Ներկայացում՝ պարտադիր շարադրանքով, գծագրերով կամ տեսանյութով	Կիսամյակի ավարտ	Տեղադրել Google disk-ին	Ըստ www.nla.am-ի պաշարների
2.	Հայերենի և օտար լեզվի բաղադրական հիմքերի և ձևությին համակարգերի համեմատություն	Ա) Հայերենի և օտար լեզվի բաղադրական հիմքերի համեմատություն Բ) Հայերենի և օտար լեզվի ձևությին համակարգերի համեմատություն	Ներկայացում՝ պարտադիր շարադրանքով, գծագրերով կամ տեսանյութով	Կիսամյակի ավարտ	Տեղադրել Google disk-ին	Ըստ ՎՊՀ գրադարանի պաշարների

3.	Հայերենի և մասնագիտական օտար լեզվի գոյականի քերականական կարգերի դրսևորման համեմատություն	Ա) Հայերենի և օտար լեզվի գոյականի թվի կարգի համեմատությունը Բ) Հայերենի և օտար լեզվի գոյականի հոլովի կարգի համեմատությունը Գ) Հայերենի և օտար լեզվի գոյականի առկայացման կարգի համեմատությունը	Ներկայացում՝ պարտադիր շարադրանքով, աղյուսակային հարացույցներով կամ տեսանյութով	Կիսամյակի ավարտ	Տեղադրել Google disk-ին	Ըստ Լոռու մարզային գրադարանի պաշարների

4.	Հայերենի և մասնագիտական օտար լեզվի ածականի, թվականի, դերանվան, մակբայի, կապի, շաղկապի, վերաբերականի, ձայնարկության համեմատություն	Ա) Հայերենի և մասնագիտական օտար լեզվի ածականի և մակբայի համեմատության աստիճանների հանդիպադրական քննություն Բ) Հայերենի և մասնագիտական օտար լեզվի դերանվանական համակարգերի համեմատություն Գ) Հայերենի և մասնագիտական օտար լեզվի թվականների կազմության համեմատություն Դ) Հայերենի և մասնագիտական օտար լեզվի վերաբերմունքային խոսքի մասերի համեմատություն	Ներկայացում՝ պարտադիր շարադրանքով, աղյուսակային հարացույցներով կամ տեսանյութով	Կիսամյակի ավարտ	Տեղադրել Google disk-ին	համացանց

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Որակյալ գրատախտակով լսարան: Առանձին թեմաների դեպքում՝ մեծ էկրանով ցուցադրում ունենալու հնարավորությամբ լսարան:
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[2]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ամփոփիչ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով՝ կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող ամփոփիչ ստուգման և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.3. Գնահատման չափանիշները.

- Տեսական գիտելիքները – Գնահատվում է ըստ գործնական ժամերին առաջ քաշված տեսական հարցադրումներին տրված պատասխաններով՝ արտահայտվելով գործնականի ակտիվության և ստուգողականի գնահատականների մեջ:
- Գործնական աշխատանքները – Գնահատվում է ըստ գործնական ժամերին առաջ քաշված գործնական առաջադրանքների կատարման մակարդակի՝

[2]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.)

արտահայտվելով գործնականի ակտիվության և ստուգողականի գնահատականների մեջ /գումարային 40 միավոր/:

- Ինքնուրույն աշխատանքը – Գնահատվում է ըստ կատարված ինքնուրույն աշխատանքների որակի /գումարային 20 միավոր/:

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ **023102.00.6 Օտար լեզու և գրականություն**
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **023102.01.6 Ռուսաց լեզու և գրականություն**
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **_____բանասիրության բակալավր_____**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	**ՀԼԳ/բ-031 «Հայոց լեզու և գրականություն – 1»**			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի,1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	8	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	8
	Ինքնուրույն	52		
	Ընդամենը	60		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ապահովել հայոց լեզվի տեսական դասընթացի յուրացում, գրական հայերենին գործնականորեն տիրապետելու կարողություն և հմտություն			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. *Գիտելիք* **ԺՀԼ-ի հնչյունաբանական, բառագիտական, ձևաբանական (բացի բայից) գիտելիքների իմացություն, ուղղագրության և կետադրության իմացության թարմացում և խորացում** *Հմտություն* • **Դասընթացի բովանդակության մեջ ներկայացված թեմաները խոսքային իրավիճակներում տեղայնացնելու ունակություն** *Կարողունակություն* ***Մասնագիտական և լայն միջավայրերում գրագետ գրավոր և բանավոր խոսք կազմելու ունակություն***			
Դասընթացի բովանդակությունը	*Թեմա 1* Հայերենը՝ որպես լեզու. կարգավիճակը և զարգացման փուլերը: Հայերենի հնչյունային համակարգը: Երկբարբառներ: Հնչյունափոխություն: Տողադարձ: Ուղղաբանություն՝ ողղախոսություն, ուղղագրություն: Վանկ			

	և վանկակազմ *Թեմա 2* Բառագիտություն: Բառակազմություն, իմաստաբանություն և իմաստափոխություն *Թեմա 3* Խոսքի մասերի դասակարգման սկզբունքները: Գոյական. քերականական կարգերը *Թեմա 4* Ածական, թվական, դերանուն, մակբայ, կապ, շաղկապ, վերաբերական, ձայնարկություն
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	• Տեսական գիտելիքները – Գնահատվում է ըստ գործնական ժամերին առաջ քաշված տեսական հարցադրումներին տրված պատասխաններով՝ արտահայտվելով գործնականի ակտիվության և ստուգողականի գնահատականների մեջ: • Գործնական աշխատանքները – Գնահատվում է ըստ գործնական ժամերին առաջ քաշված գործնական առաջադրանքների կատարման մակարդակի՝ արտահայտվելով գործնականի ակտիվության և ստուգողականի գնահատականների մեջ /գումարային 40 միավոր/: • Ինքնուրույն աշխատանքը – Գնահատվում է ըստ կատարված ինքնուրույն աշխատանքների որակի /գումարային 20 միավոր/:
Գրականություն	Աբրահամյան Ս., Հայերենի կետադրություն Աղայան Է., Ընդհանուր և հայկական բառագիտություն Աղայան Է., Լեզվաբանության հիմունքներ Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու. Ձևաբանություն Գալստյան Հ., Ճիշտը և սխալը: Բառագործածության, բառաձևի և կապակցական սխալները հայերենում Ջահուկյան Գ., «Ժամանակից հայոց լեզվի իմաստաբանություն և բառակազմություն Սուքիասյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու